

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

KATEDRA LINGWISTYKI STOSOWANEJ
INSTYTUT NEOFILOLOGII
KOLEGIUM NAUK HUMANISTYCZNYCH
UNIwersYTET RZESZOWSKI
(RZESZÓW, POLSKA)

FILOZOFICKÁ FAKULTA
PALACKÝ UNIVERSITY OLOMOUC
(OLOMOUC, ČESKÁ REPUBLIKA)

ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ

VIII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

17 листопада 2023 року

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

KATEDRA LINGWISTYKI STOSOWANEJ
INSTYTUT NEOFILOLOGII
KOLEGIUM NAUK HUMANISTYCZNYCH
UNIWERSYTET RZESZOWSKI
(RZESZÓW, POLSKA)

FILOZOFICKÁ FAKULTA
PALACKÝ UNIVERSITY OLMOUC
(OLOMOUC, ČESKÁ REPUBLIKA)

ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ

VIII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

17 листопада 2023 року

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2023

УДК 81'37
П 78

Проблеми лінгвістичної семантики: VIII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція (17 листопада 2023 року).
П 78 Збірник матеріалів. Рівне: РДГУ, 2023. 141 с.

The Problems of Linguistic Semantics: The 8th International Scientific and Practical Internet Conference (November 17, 2023). The Collection of Conference Proceedings. Rivne: RSUH, 2023. 141 p.

У збірнику матеріалів VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми лінгвістичної семантики» розглянуто низку питань, що стосуються актуальних проблем лінгвістичної семантики: когнітивної та культурної семантики, зіставної семантики, фонетичної, лексичної та граматичної семантики, семантики і прагматики мовних одиниць, семантики тексту і дискурсу, семантики і перекладу.

The Collection of Conference Proceedings «The Problems of Linguistic Semantics» focuses on the topical issues of Linguistic Semantics: Cognitive and Cultural Semantics, Contrastive Semantics, Phonetic, Lexical and Grammatical Semantics, Semantics and Pragmatics of Linguistic Items, Semantics of Text and Discourse, Semantics and Translation.

УДК 81'37

Редакційна колегія:

Головний редактор – **Деменчук О.В.**, д-р філол. наук, професор.

Відповідальний редактор – **Кучма Т.В.**, канд. філол. наук, доцент.

Члени редакційної колегії:

Павлова О.І., канд. філол. наук, професор; **Аладько Д.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Калініченко М.М.**, канд. філол. наук, доцент; **Константинова О.В.**, канд. філол. наук, доцент; **Орел І.І.**, канд. філол. наук, доцент; **Павловська Л.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Тарасюк Н.Ю.**, канд. філол. наук, доцент; **Чеберяк А.М.**, канд. філол. наук, доцент; **Станіславчук Н.І.**, доктор філософії, старш. викладач

Рекомендовано до друку Вченою радою

Рівненського державного гуманітарного університету

(протокол № 11 від 26.10.2023 р.)

©Автори публікацій, 2023

©Рівненський державний гуманітарний університет, 2023

ЗМІСТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ:
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ**

АРХАНГЕЛЬСЬКА А.М.	НОВІТНІ НАЙМЕНУВАННЯ ОСІБ ЖІНОЧОЇ СТАТІ: МІЖ УЗУСОМ І НОРМОЮ	6
СІРАНЧУК Н.М.	ПРИНЦИП ГРАДАЦІЙНОСТІ ЯК МЕТОДИЧНИЙ ПРИНЦИП ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	9
БІСОВЕЦЬКА Л.А., СУРЖУК Т.Б.	ДОСЛІДЖЕННЯ ЗМІН ЛЕКСИЧНОГО ЗНАЧЕННЯ СЛОВА НА ЗАНЯТТЯХ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	13
КАЛІНІЧЕНКО М.М.	LANGUAGE BARRIERS IN THE VIRTUAL CLASSROOM: STRATEGIES FOR ENHANCING COMMUNICATION IN REMOTE ENGLISH INSTRUCTION FOR CHINESE MASTER'S STUDENTS	16
ПАВЛОВА О.І.	ТЕРМІНОЗНАВСТВО В УКРАЇНІ СЬОГОДНІ	20
СТАНІСЛАВЧУК Н.І.	ФОРМУВАННЯ ЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-ФІЛОЛОГІВ В СИСТЕМІ ПОЗААУДИТОРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	23
БОНДАРЕЦЬ Ю.Ю.	РЕФЛЕКСІЯ – ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	27
ОСТАПЧУК Т.А.	ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ СИНТАКСИСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	28
ДАВИДЮК В.Ю.	СЕМАНТИКА ВИВЧЕННЯ ДІЄСЛОВА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	30
КОНДРАТЮК Н.В.	ТЕРМІНОЗНАВСТВО: НАПРЯМКИ ДОСЛІДЖЕННЯ І НАУКОВІ ШКОЛИ	34
MARENTSCHOUK Y. РИБЧАК Л.Я.	LINGUISTIQUE COGNITIVE ET SÉMANTIQUE ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИЧНОГО ЗНАЧЕННЯ СЛОВА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	36 39

ПРОБЛЕМИ КОГНІТИВНОЇ ТА КУЛЬТУРНОЇ СЕМАНТИКИ

DEMENCHUK O.	SEMANTIC SHIFT STRATEGIES OF VERBS OF SMELL EMISSION IN THE POLISH AND UKRAINIAN LANGUAGES	43
СЕРБІН О.В., ГОЛУБОВСЬКА Ю.О.	МОДАЛЬНІСТЬ ЯК ГРАМАТИЧНА ТА СЕМАНТИЧНА КАТЕГОРІЯ В ІНТЕРНЕТ-МЕТАФОРІ ВОЄННОГО ЧАСУ	46
DEMENCHUK D.	KONCEPT <i>NIERÓWNOŚĆ PŁCI NA RYNKU PRACY</i> W UJĘCIU SOCJOLINGWISTYCZNYM	57

ПРОБЛЕМИ ЗІСТАВНОЇ СЕМАНТИКИ

МІЗІН К.І.	БАГАТОВИМІРНІСТЬ ЕМОЦІЙНОГО КОНЦЕПТУ «ГОРДІСТЬ» ЯК ПІДҐРУНТЯ ЙОГО КРОС-КУЛЬТУРНОГО ВАРІЮВАННЯ	60
КІНАЩУК А.В.	СПЕЦИФІКАТОРИ ТЕМАТИЧНОЇ ГРУПИ ПРЕДИКАТИВ НА ПОЗНАЧЕННЯ ВИЯВУ ІРРАЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ В АНГЛІЙСЬКІЙ, НІМЕЦЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	63

ФОНЕТИЧНА, ЛЕКСИЧНА І ГРАМАТИЧНА СЕМАНТИКА

АЛАДЬКО Д.О.	ОПИС ВІДНОСИН МІЖ ЛЮДЬМИ ЗАСОБАМИ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З НАЗВОЮ ЧАСТИНИ ТІЛА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	68
ЗАЛУЖНА О.О., КАЗЕМІРОВА А.С.	ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ТА СТРУКТУРНО- МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НОМІНАЦІЙ ЮВЕЛІРНИХ ПРИКРАС В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	72
ОРЕЛ І.І.	ВЕРБАЛІЗАЦІЯ СТЕРЕОТИПНОГО ПОНЯТТЯ <i>ORDNUNG</i> У НІМЕЦЬКІЙ ФРАЗЕОЛОГІЇ	75
ТАРАСЮК Н.Ю.	СЛОВОВІРНА ПАРАДИГМА ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ ЯК МОВНО-КОМУНІКАТИВНИЙ ПРОДУКТ У СИСТЕМІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	78
ЧЕРКАС О.О.	ЖАРГОН І СЛЕНГ: ТОЧКИ ДОТИКУ	81

СЕМАНТИКА І ПРАГМАТИКА МОВНИХ ОДИНИЦЬ

МАТВИЄЄВА S.	SEMANTIC TRANSFORMATION OF ENGLISH TERMS FOR MIGRANTS: ILLEGAL, IRREGULAR, OR UNDOCUMENTED?	84
СОЛОВЙОВА Л.Ф.	МЕТАФОРИЧНА КОМПОЗИЦІЯ СУЧАСНИХ АНГЛІЙСЬКИХ ДІЄСЛІВ	87
БОЛОТНЮК Н.А.	ОПИС ПОВЕДІНКИ ЛЮДИНИ ЗАСОБАМИ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З НАЗВОЮ ЧАСТИНИ ТІЛА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	90
СИВОРИГ Н.В.	ФРАЗЕОЛОГІЗМИ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: ВИЗНАЧЕННЯ, ПІДХОДИ, КЛАСИФІКАЦІЇ	94

СЕМАНТИКА ТЕКСТУ І ДИСКУРСУ

ЗАЛУЖНА О.О., КОЛІСНИК Д.О.	ЛЕКСИЧНІ ТА ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ У ЛІТЕРАТУРНОМУ ДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ЛЮСІ МОД МОНТГОМЕРІ «ЕНН ІЗ ЗЕЛЕНИХ ДАХІВ»)	98
--	--	----

VIII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ»

КОНСТАНТИНОВА О.В.	СИНТАКСИЧНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ ІРОНІЇ В РОМАНІ Ш. БАЙЗЕЛЛА «ЩОДЕННИК КНИГАРЯ»	101
КУЧМА Т.В.	АМБІВАЛЕНТНІСТЬ ПОНЯТТЯ <i>GUTE HEXE</i> (ДОБРА ЧАКЛУНКА) У ПОВІСТІ О. ПРОЙСЛЕРА «МАЛА БАБА ЯГА» ЯК ПРИЧИНА КОМУНІКАТИВНОГО БАР'ЄРА	104
ЧЕБЕРЯК А.М.	ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПАРЦЕЛЯЦІЇ У ПОЛІТИЧНОМУ ТЕКСТІ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОМОВ В. ЗЕЛЕНСЬКОГО)	108
ЖАЛКО Д.Д.	ДИСКУРС-АНАЛІЗ І ПІДХОДИ ДО ЙОГО РОЗУМІННЯ	111
КОВЕРДА А.О.	ГЕНЕРАЛЬНИЙ РЕГІОНАЛЬНО АНОТОВАНИЙ КОРПУС УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ Й ДОСТОВІРНІСТЬ ЙОГО ПОШУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	114
ДРОЗД Д.С.	МОВНІ ЗАСОБИ ВТІЛЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ У ШЛЮБНИХ ОГОЛОШЕННЯХ	115
КОЛОМІЄЦЬ Н.М.	ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ МАРКЕТИНГОВОГО ДИСКУРСУ ЗА ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМИ-КОНКОРДАНСУ ANTCONC 4.0	119
ПАВЛІВ А.А.	СИНТАКСИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЗНОСТІ У ПРОМОВАХ АМЕРИКАНСЬКИХ ПРЕЗИДЕНТІВ (НА МАТЕРІАЛІ ІНАВГУРАЦІЙНОЇ ПРОМОВИ ДЖО БАЙДЕНА)	123
СЕМАНТИКА І ПЕРЕКЛАД		
СІЄСЛІК В., ІВАНОВСКА В., КАПРАНОВ У.	ISO 18587:2017 STANDARD: NECESSITY OR REALITY?	126
ЛЕМІШ Н.Є.	‘У ТОМУ ЧИСЛІ’: ЕТИМОЛОГІЯ, СЕМАНТИКА, ВІДТВОРЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ	129
РАЗУМНА К.А.	ТРАНСКОДУВАННЯ ЯК СПОСІБ ВІДТВОРЕННЯ КУЛЬТУРНО-СПЕЦИФІЧНОЇ ЛЕКСИКИ У НЕХУДОЖНИХ ТЕКСТАХ	132
СЕВАСТЮК М.І.	ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ КОНФРОНТАЦІЇ У ПОЛІТИЧНОМУ ПЕРЕКЛАДІ: ЕМОЦІЙНО-МОТИВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ	134
TASAZH V.	GRAMMATICAL TRANSFORMATIONS IN THE TRANSLATION OF SLANG IN CINEMATIC DISCOURSE	137

УДК 81'373

Кондратюк Н.В., магістрантка
Рівненський державний гуманітарний університет
(Рівне, Україна)

ТЕРМІНОЗНАВСТВО: НАПРЯМКИ ДОСЛІДЖЕННЯ І НАУКОВІ ШКОЛИ

Загальновідомо, що термінознавство як мовознавча наука виникла у 30-ті роки ХХ століття. Основоположниками цієї науки були австрійський науковець Ойген Вюстер і російський термінознавець Дмитро Лотте, які опублікували свої перші термінологічні праці в 1930 р. Розуміння термінознавства як самостійної науки є здобутком сьогодення, однак тривалий час воно було інакшим. Спочатку термінологія будь-якої мови вивчалась у рамках лексикології. І лише в 60-70-х роках минулого століття ця наука стала самостійною зі своїми власними предметом, завданнями та методами дослідження. Наявність окремої науки про терміни вже не викликає заперечень, більше того в її межах розвиваються самостійні напрямки і різні національні наукові школи.

Термінознавство – це комплексна науково-прикладна дисципліна, предметом якої є терміни та їхні сукупності (термінології й терміносистеми), а також закономірності складання, конструювання, функціонування й використання цих сукупностей (Лейчик, 2006, с. 21).

У цей час у термінознавстві виокремився ряд самостійних напрямків дослідження.

Теоретичне термінознавство займається аналізом змістової, формальної та функціональної структури окремих термінів та їхніх сукупностей.

Практичне термінознавство досліджує питання отримання й використання результатів термінологічної діяльності, тобто словників, стандартів і термінологічних банків даних (Лейчик, 2006, с. 19).

Загальне термінознавство вивчає властивості, проблеми та процеси, які пов'язані з спеціальною лексикою взагалі, а галузеве термінознавство досліджує спеціальну лексику окремих галузей науки і техніки та конкретних мов (Білозерська, Возненко, Радецька, 2010, с. 15).

Діахронічне, або історичне термінознавство, досліджує питання формування і розвитку сукупностей термінів залежно від формування

і розвитку спеціальних сфер науки і техніки чи людської діяльності, розвитку та зміни теорій, що описують ці сфери (Лейчик, 2006, с. 196).

Зіставне термінознавство займається зіставленням окремих термінів та їхніх сукупностей однієї чи близьких галузей знань чи діяльності при відмінностях природних мов, на базі яких ці терміни та їхні сукупності існують, або ж при відмінностях теорій, що лежать у їх основі.

Функціональне термінознавство пов'язане з вивченням сучасних функцій термінів у різних текстах та ситуаціях професійного спілкування і підготовки спеціалістів, а також дослідженням особливостей використання термінів у мовленні та комп'ютерних системах (Білозерська, Возненко, Радецька, 2010, с. 16).

Семасіологічне термінознавство вивчає проблеми, які пов'язані з семантикою спеціальних лексем, змінами значення та різноманітними семантичними явищами – полісемією, омонімією, синонімією, антонімією та гіперо-гіпонімією.

Ономасіологічне термінознавство досліджує структурні форми термінологічних одиниць і процеси найменування спеціальних наукових понять.

Навчання термінознавству – сфера педагогічної діяльності, яка розробляє і застосовує різні методи й форми навчання різних категорій спеціалістів, що вивчають теорію й практику термінологічної діяльності.

Термінознавча теорія тексту – це теорія, що перебуває на стику термінознавства й теорії тексту і займається питаннями типології текстів, які містять терміни, а також різними аспектами функціонування термінів у текстах: термінологічним аналізом тексту й текстовим аналізом терміна.

Історія термінознавства досліджує історію становлення й удосконалення предмета, методів й структури термінознавства, його місця в системі наук, формування його теорій і принципів, а також окремих термінологічних шкіл (Лейчик, 2006, с. 22).

На сучасному етапі формується ряд нових напрямків, серед яких слід зазначити когнітивне або гносеологічне термінознавство, що займається дослідженням ролі термінів у науковому мисленні та знаннях. Когнітивне термінознавство – це фактично нова система поглядів на термін, термінологію, терміносистему і наукові тексти, які містять терміни.

На початку ХХІ ст. у глобалізованому світі роботою з теоретичних і практичних проблем термінознавства займається ряд національних

наукових шкіл – австро-німецька, франко-канадська, російська, чеська, польська та українська.

Основні напрями термінологічної роботи в Україні передбачають узгодженість національної та міжнародної термінології, удосконалення методологічних засад уніфікації терміносистем, їхнє збагачення за рахунок власних мовних одиниць і необхідний на цей час лексичних запозичень (теоретичний аспект), участь українських термінологів у роботі міжнародних організацій з питань стандартизації (прагматичний аспект), укладання різного роду термінологічних словників у співпраці фахівців відповідних галузей науки і техніки та філологів (прикладний аспект) (Панько, Кочан, Мацюк, 1994, с. 3).

Список використаних джерел:

- Білозерська, Л.П., Возненко, Н.В., & Радецька, С.В. (2010). *Термінологія та переклад*. Вінниця: Нова книга.
- Панько, Т.І., Кочан, І.М., & Мацюк, Г.П. (1994) *Українське термінознавство*. Львів: Світ.
- Лейчик, В.М. (2006). *Предмет, методы и структура терминоведения*. Москва: КомКнига.

CDU 802.0-07

Marentchouk Y., étudiante
Université technique nationale d'Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute» (Kyiv, Ukraine)

LINGUISTIQUE COGNITIVE ET SÉMANTIQUE

La linguistique cognitive est une branche de la linguistique qui repose sur les avancées des sciences cognitives pour explorer la manière dont les êtres humains traitent le langage et la signification. Cette approche remet en question les conceptions traditionnelles de la catégorisation et de la signification. Au cœur de la linguistique cognitive se trouve le concept de prototype, introduit en psychologie par Eleanor Rosch et adapté à la linguistique par des chercheurs tels que George Lakoff et Ronald W. Langacker. La notion de prototype transforme la manière dont nous comprenons la catégorisation en mettant l'accent sur la typicalité et la similarité avec un exemple central. Nous allons explorer en profondeur les concepts de prototype, de catégorisation et de sémantique lexicale au sein de la linguistique cognitive, en se penchant